

Motion angående HPV-självtest till alla kvinnor i Västmanland

I april i år togs ett beslut i Region Västmanland om att pausa planerade cellprovstagningar på grund av den rådande pandemin av COVID-19. Barnmorskemottagningarna stängde ner cellprovstagningarna runt om i länet och kort tid därefter larmade personalen om stora brister och patient-säkerhetsrisker i förfarandet. Kallelser fortsatte skickas ut trots att cellprovtagningen skulle pausas och kvinnor kom till barnmorskemottagningar för att mötas av beskedet att provet inte kunde tas. Istället hamnade kvinnorna i en ny väntelista där en ny kallelse ska skickas om ett år. Resultatet av personalens larm, blev att cellproven måste återupptas och en ny strategi presenterades och godkändes. Ändå är det idag ungefär 4000 kvinnor som på grund av avbrottet av cellprovstagning, väntar på en ny tid.

Gynekologiskt cellprov erbjuds regelbundet till kvinnor över 23 år för att tidigt upptäcka förändringar som kan leda till livmoderhalscancer. Livmoderhalscancer är en mycket aggressiv cancerform som framför allt drabbar unga kvinnor där tidsfaktorn har en avgörande betydelse för vård, behandling och chans till överlevnad. I Sverige får ca 550 kvinnor livmoderhalscancer varje år och under 2019 drabbades 22 västmanländska kvinnor. 11 av dessa 22 upptäcktes tack vare gynekologisk cellprovstagning.

Region Västmanland är inte ensamma om att stå inför utmaningen om en allt för lång väntelista till gynekologisk cellprovtagning. Däremot finns det regioner såsom Stockholm och Skåne som redan har agerat genom att istället för fysiska möten under pandemin erbjuder HPV-självtest. Beräkningar på kostnader har genomförts där båda regionerna kommit fram till att metoden är mindre kostsam än ordinarie screeningverksamhet på fysisk mottagning. Förhoppningen är också att fler kvinnor ska välja att ta sina cellprov. Socialstyrelsen har under våren utrett frågan och gör bedömningen att det bör finnas möjlighet att erbjuda screening för livmoderhalscancer med hjälp av HPV-självtest när ordinarie screeningverksamhet inte kan genomföras. Socialstyrelsen menar att användningen av HPV-självtest kan förväntas bidra till att fler personer screenas och att detta kan leda till att fortsätta minska sjuklighet och förtida död i livmoderhalscancer. Region Västmanland erbjuder förvisso redan idag HPV-självtest, men då enbart till de kvinnor som väljer att inte komma på fysisk undersökning. I nuvarande läge bör möjligheten till självtest erbjudas alla västmanländska kvinnor där sjukvården anser det lämpligt.

Med anledning av ovanstående yrkas

Att Region Västmanland skyndsamt inför HPV-självtest och erbjuder det till alla kvinnor där det anses lämpligt.

Stephanie Bruksgård (M)